Activitat a l'Institut de Lloret (font @ademgi)

A l'Instagram, les biblioteques de la UPC, especialment la Biblioteca Rector Gabriel Ferraté i la de Matemàtiques, ja havien programat un concurs de vídeos sobre el nombre π titulat Happy PI Day amb el lema "Qui ho diu que les mates són avorrides?"

Propostes per a l'IDM 2021

No ens atrevim pas a assegurar com serà la celebració del Dia Internacional de les Matemàtiques el 2021. Però, si més no, ho podem encarar amb més temps, i estarem més preparats per fer activitats telemàtiques, si cal, i utilitzar les xarxes socials per compartir-les.

És bo sentir que formem part d'aquesta iniciativa internacional, arreu del món, el 14 de març. L'any vinent el compromís és clar, i les persones, centres escolars, biblioteques, museus i associacions que creiem que les matemàtiques ens ajuden a construir un món millor podem col·laborar a fer-ho visible, a escala de Catalunya (`#idm314CAT`, `#MatesXunmonmillor`) i a escala global, inscrivint les activitats al web general `idm314.org`, com explica D. Ramos al seu article.

En aquesta mateixa secció trobareu també informació del projecte per a l'IDM 2021 promogut per la xarxa de divulgadors de matemàtiques DiMa, en el qual també participa la Societat Catalana de Matemàtiques.

Projecte DiMa IDM2021 "Marzo, mes de las Matemáticas"

Joan Alemany Flos
Coordinador node Catalunya "Marzo, mes de las Matemáticas"

El Dia Internacional de les Matemàtiques del 2021 ja té tema, "Matemàtiques per a un món millor", però no forma. La situació actual no ens permet saber com estarem durant el mes de març de l'any que ve; tanmateix, no podem esperar a veure què passarà i ens hem de començar a moure analitzant i adaptant les iniciatives que ja teníem.

Una d'aquestes iniciatives va idear-se a finals de l'any 2019, des de la xarxa de divulgadors de matemàtiques DiMa. Aquesta xarxa —que té lligams, a part de la SCM, amb entitats com la RSME, la SEMA, la FEEMC, el MMACA i un llarg etcètera— va pensar a dedicar tot el mes de març del 2021 a les matemàtiques en lloc de només d'un dia. D'aquesta manera es podrà treballar el missatge de l'IDM2021 de manera més profunda i amb més abast. L'objectiu d'aquest any és mostrar la importància de les matemàtiques a la societat actual. Alguns dels exemples que l'organització internacional de l'IDM dona són que les matemàtiques serveixen per predir fenòmens com la pandèmia de la covid-19, o l'impacte del canvi climàtic, que s'utilitzen per optimitzar processos i són un llenguatge comú entre cultures.

En les propostes del projecte "Marzo, mes de las Matemáticas" (FCT-19-14886) finançat en part per la FECYT i entitats de la DiMa, tenim, en una primera fase, la generació de materials. Es treballarà en equips formats per divulgadors de diferents territoris, es dissenyaran materials accessibles, moderns i adaptats al públic que volem. Des de materials divulgatius i didàctics per oferir a les escoles com a complement dels materials que ja tenen disponibles fins a materials més genèrics que es puguin exposar en centres culturals, universitats, etc. Aquests materials es redactaran en les llengües pròpies de les associacions que participen en el projecte.

Un exemple de materials per distribuir seria en format targeta. El record de les targetes de TMB de l'any 2000 (Any Mundial de les Matemàtiques) encara és present en molts de nosaltres.

Targeta de metro de Barcelona de l'any 2000

Costa creure que en tan poc espai hi pugui haver tantes matemàtiques, i de tant nivell. A més es podria aprofitar per plantejar reptes i informació de la matemàtica aplicada. És un bon moment per fer arribar la importància d'aquesta disciplina i l'impacte favorable que té en la nostra societat. A més, en aquest format s'intentarà que es pugui fer difusió en àmbits com escoles, biblioteques, llibreries, bars, museus, etc.

En una segona fase tindrem l'execució i les activitats durant el mes de les matemàtiques. Aquesta part és on ens haurem d'adaptar a la ja famosa nova realitat. El disseny i la creació d'una exposició itinerant, amb plafons interactius, explicatius i manipulables és una de les opcions que es treballarà. La fotografia matemàtica també hi tindrà el seu espai. Es buscarà fer una acció coordinada en tot el territori espanyol en forma de concurs i per ajudar a la difusió a traves de xarxes socials i en el món digital en què vivim.

Una de les propostes que ja s'han hagut de readaptar en aquests mesos és la de les conferències i els tallers. La impossibilitat de fer-les presencials ha fet que hàgim d'anar a l'espai virtual per portar-les a terme. Hem vist que, tot i que es perd una part important de interacció i manipulació, es pot guanyar en accessibilitat, immediatesa i internacionalització. Tot i així, haurem de veure què passarà: només el temps dirà què es podrà fer i què no el març del 2021.

Per tant, els reptes que ens esperen per al futur són molts i variats. Dissenyar i apropar les matemàtiques és un primer pas, però hem de recordar sempre fer-ho des de la perspectiva inclusiva. No podem permetre que barreres socials existents dificultin l'accés a les matemàtiques i a la seva divulgació. Hem d'anar més enllà, i aprofitar que el tema és "Matemàtiques per a un món millor" per recordar que la societat en què vivim, la diversitat de persones que hi ha, és immensa.

Ànims a tots i us esperem el març del 2021.

Projectes de recerca

Finançament, recerca i matemàtiques a l'estat espanyol: els MTM

Xavier Jarque i Enric Ventura
Investigadors de la Universitat de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya

El 13 de maig del 2020, en ple confinament per la pandèmia de la covid-19, el comitè científic de la Societat Catalana de Matemàtiques vam mantenir una reunió en línia amb Francisco Martín Serrano, president del panel de Ciencies i Matemàtiques de la nova Agència Estatal de Recerca (AEI). La reunió va ser a petició seva i ens consta que va haver-n'hi d'altres amb diversos col·lectius. L'AEI, projecte iniciat durant la darrera legislatura del PP, vol ser un òrgan independent del govern amb un pressupost que no estigui a mercè de la volatilitat del moment i, conseqüentment, donar estabilitat al finançament de la recerca. La intenció és que l'agència gestioni la major part dels programes i convocatòries competitives per a ajuts a la recerca i el desenvolupament i, en particular, s'encarregui dels ajuts econòmics als grups de